

افزایش ۷ درصدی ظرفیت نامی نیروگاه‌ها در دو سال اخیر

گفت‌وگو

در این میان، تشدید تحریم‌ها، مشکلات اقتصادی و عدم استفاده از ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری خارجی در سال‌های گذشته نتوانست مانع از توقف سرعت قطار پیشرفت و توسعه صنعت برق شود و دولت با بهره‌گیری از تجربیات گذشته توانست رشد شاخص‌های توسعه در این صنعت زیربنایی و زیرساختی را حفظ و حتی پتانسیل‌های داخلی را بیش از گذشته برای تأمین نیازهای کشور به‌کار گیرد.

مصطفی رجبی مشهدی مدیرعامل شرکت توانیر به مناسبت چهل و پنجمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی و ایام الله دهه مبارک فجر در گفت‌وگویی با روزنامه ایران به تشریح وضعیت صنعت برق از ابتدای انقلاب تاکنون پرداخت؛ آمارهایی که نشان می‌دهد باور به «ما می‌توانیم» در صنعت برق، تهدیدها را تبدیل به فرصت کرده و با اتکا و اعتماد به توان متخصصان داخلی و جوانان این مرز و بوم، گام‌های مؤثری در جهت خنثی‌سازی تحریم‌ها برداشته شده‌است.

● اکنون در آستانه ۴۵ سالگی انقلاب اسلامی ایران، اگر بخواهیم نگاهی آماری به وضعیت صنعت برق داشته باشیم، از سال ۵۷ تاکنون شبکه برق به چه میزان توسعه یافته است؟

ظرفیت نامی نیروگاه‌های کشور در سال ۵۷، ۷ هزار و ۲۴ مگاوات بود که این میزان تا پایان آبان ۱۴۰۲ به ۹۱ هزار و ۸۴۵ مگاوات رسیده است.

در واقع ظرفیت نامی نیروگاه‌های کشور در ۴۵ سال اخیر ۱۳ برابر شده و متوسط رشد سالانه ظرفیت اسمی نیروگاه‌ها از سال ۵۷ تا پایان سال ۱۴۰۱، ۶٫۳ درصد بوده است.

افزون بر این، در ۴۵ سال اخیر طول خطوط فوق توزیع از ۹ هزار و ۱۳ به ۷۶ هزار و ۸۵۴ کیلومتر مدار، طول خطوط انتقال از ۴ هزار و ۵۴۸ به ۵۶ هزار و ۲۲۷ کیلومتر مدار، ظرفیت پست‌های فوق توزیع از ۹ هزار و ۳۲۷ به ۱۲۶ هزار و ۷۷۷ مگاوات-آمپر و «ظرفیت پست‌های انتقال» از ۹ هزار و ۱۵۰ به ۱۸۶ هزار و ۵ مگاوات-آمپر رسیده که رشد متوسط سالانه هر کدام از آنها به ترتیب ۵٫۲ درصد، ۶٫۱ درصد، ۶٫۴ درصد و ۷٫۴ درصد بوده است. همچنین در سال ۵۷ «طول خطوط فشار ضعیف توزیع»، ۳۶ هزار و ۱۳۷ کیلومتر، «طول خطوط فشار متوسط توزیع»، ۲۲ هزار و ۷۷ کیلومتر، «ظرفیت ترانسفورماتورهای توزیع»، ۸ هزار و ۳۳۰ مگاوات-آمپر و «تعداد ترانسفورماتورهای توزیع»، ۲۶ هزار و ۴۹۵ دستگاه بوده که تاکنون این تعداد به ترتیب به ۳۸۷ هزار و ۳۶۵ کیلومتر، ۴۶۱ هزار و ۳۴۱ کیلومتر، ۱۴۱ هزار و ۶۸۹ مگاوات-آمپر و ۸۴۱ هزار و ۷۳ دستگاه رسیده است.

در واقع در ۴۵ سال اخیر روزانه ۷٫۲ کیلومتر مدار خط انتقال و فوق توزیع و ۴۷٫۵ کیلومتر خط فشار متوسط و ضعیف توزیع به طول شبکه برق کشور افزوده شده است.

● در دولت سیزدهم این شاخص‌هایی که مطرح کردید چه میزان رشد کرده‌اند؟

در دو سال گذشته در کنار برنامه مدیریت مصرف برق، افزایش ظرفیت تولید برق کشور نیز برای تأمین پایدار برق و جبران ناترازی در دستور کار بوده است، به طوری که ظرفیت نامی نیروگاه‌ها از ۸۵ هزار و ۵۰۸ مگاوات در مرداد ۱۴۰۰ را رشد ۶ هزار و ۳۲۷ مگاواتی به ۹۱ هزار و ۸۴۵ مگاوات در پایان آبان امسال رسیده است.

در واقع در این دو سال حدود ۷ درصد ظرفیت نامی نیروگاه‌ها افزایش یافته است که متناسب با آن طول خطوط فوق توزیع ۲ هزار و ۸۲ کیلومتر مدار، طول خطوط انتقال ۹۳۶ کیلومتر مدار، ظرفیت پست‌های فوق توزیع، ۸ هزار و ۵۵۲ مگاوات-آمپر، ظرفیت پست‌های انتقال ۱۳ هزار و ۳۸۲ مگاوات-آمپر، طول خطوط فشار ضعیف توزیع، ۴ هزار و ۲۶۵ کیلومتر، طول خطوط فشار متوسط توزیع ۱۵ هزار و ۲۴۱ کیلومتر، ظرفیت ترانسفورماتورهای توزیع، ۹ هزار و ۸۸۰ مگاوات-آمپر و تعداد ترانسفورماتورهای توزیع ۷۲ دستگاه افزایش یافته است.

● شاخص دسترسی جمعیت روستایی به برق پس از انقلاب چه روندی را طی کرده است؟

تعداد روستاهای برق‌دار شده از ۴ هزار و ۳۶۷ روستا در سال ۵۷ به ۵۸ هزار و ۷۶۹ روستا رسیده و ۱۳ برابر شده است، در واقع پس از انقلاب، هر روز حدود ۳ روستا به برق دسترسی پیدا کرده است.

در دوره ۲۹ ماه فعالیت دولت سیزدهم نیز به ۳۳۰ روستا برق‌رسانی شده، شبکه برق ۱۴ هزار و ۵۶۱ روستا در قالب طرح بهارستان بهسازی و ۱۸ هزار خانوار عشایری با سامانه‌های خورشیدی قابل حمل برق‌دار شده‌اند. باید اضافه کنم، در قالب طرح بهارستان، جابه‌جایی و مقاوم‌سازی پایه‌های برق معابر روستایی و احداث روشنایی معابر عمومی روستاها، تقویت شبکه و رفع ضعف ولتاژ مشترکین روستاها، اصلاح فرسودگی شبکه برق روستایی، توسعه شبکه و تأمین برق ۲۵۰ هزار مقاضی انشعاب برق و بهسازی شبکه برق فوق توزیع مناطق روستایی انجام می‌شود که جمعیتی بالغ بر ۴ میلیون نفر را تحت پوشش قرار می‌دهد.

در قالب این برنامه ۱۶۲ هزار اصله پایه برق جابه‌جا، ۱۳۵ هزار کیلومتر شبکه اصلاح، ۱۴۸ هزار روشنایی و ۵۱۰ دستگاه ترانسفورماتور نصب یا بهسازی شده است.

● صنعت برق چه تعداد مشترک دارد؟

در دو سال گذشته ۲ میلیون و ۱۰ هزار مشترک به مشترکان صنعت برق افزوده شده و تعداد مشترکان به ۴۰ میلیون و ۱۸۶ هزار مشترک رسیده این درحالی است که

در ابتدای انقلاب فقط ۳ میلیون و ۳۹۹ هزار مشترک در کشور از نعمت برق برخوردار بودند.

● برای تأمین برق این تعداد مشترک و گذر موفق از اوج مصرف برق در تابستان ۱۴۰۳ چه تمهیداتی اندیشیده شده است؟

برای اوج بار ۱۴۰۱ تعداد ۱۰ برنامه و برای اوج بار ۱۴۰۲ تعداد ۱۴ برنامه تهیه شد و برای اوج بار ۱۴۰۳ نیز تعداد ۱۸۰ برنامه طراحی و تنظیم شده است.

تابستان امسال رکورد‌های حد نصاب مصرف برق یکی پس از دیگری شکسته شد و حداکثر تقاضا در زمان اوج مصرف برق در ۱۵ مرداد امسال به عدد ۷۳ هزار و ۴۶۳ مگاوات رسید ولی با وجود آن تأمین برق پایدار فراهم شد، این موفقیت نشان می‌دهد که برنامه‌های مدنظر به‌رغم گرمای بی‌سابقه هوا، اثرپخش بوده‌اند و حرکت درست در مسیر این ۱۸۰ برنامه در کنار همراهی مردم و تلاش شبانه‌روزی دست‌اندرکاران برق، گذر موفق از اوج مصرف تابستان ۱۴۰۲ را شدنی می‌کند.

● آمارها نیز مؤید موفقیت این برنامه‌ها هستند؟

با اینکه سال ۱۴۰۰ را به سختی پشت سر گذاشتیم و خاموشی‌های چند نوبته در روز داشتیم، مصرف برق بخش خانگی ۴۸ میلیارد کیلووات ساعت بود.

اگر بپذیریم که ما ۱۰ درصد بخش خانگی را محدود کردیم یعنی دو ساعت در شبانه‌روز و یک رشد ۵ درصدی را به علت اضافه شدن ۲ میلیون مشترک جدید در دو سال گذشته در نظر بگیریم، میزان مصرف‌مان در بخش خانگی در ۴ ماه گرم امسال باید به حدود ۵۸ میلیارد کیلووات ساعت می‌رسید.

این درحالی است که با طرح تشویق مشترکان خانگی برای مدیریت مصرف برق و اهرم‌های بازآرنده برای مشترکان پرمصرف این عدد به ۴۱ میلیارد کیلووات ساعت رسید، یعنی نسبت به ۵۸ میلیارد کیلووات ساعتی که انتظار داشتیم در دوره گرم سال ۱۴۰۲ رقم بخورد، این میزان کاهش مصرف، خیره‌کننده است. از طرف دیگر نیز در بخش صنعت با هماهنگی‌های خوب با این بخش یک برنامه مناسب تنظیم شد و توانستیم برق مورد نیاز آن بخش را نیز به خوبی تأمین کنیم و در تابستان ۱۴۰۲ بیش از ۱۰ میلیارد کیلووات ساعت انرژی بیشتر نسبت به ۱۴۰۰ به بخش صنعت تحویل دادیم.

البته در ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق آمده است که صنایع انرژی‌بر با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو مکلفند، حداقل ۹ هزار مگاوات نیروگاه حرارتی با بازدهی حداقل پنجاه و پنج درصد (۷۵٪) و هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر پاک تا پایان سال ۱۴۰۴ از محل منابع داخلی خودشان احداث کنند که اگر این مهم محقق شود تا حدود زیادی مسأله ناترازی رفع می‌شود.

● صنایع برای عمل به تکلیف قانونی خود در ساخت نیروگاه چه کرده‌اند؟

ظرفیت نیروگاه‌های درحال بهره‌برداری صنایع ۸۵۰ مگاوات است که تا پایان سال ۱۴۰۳ به ۲ هزار مگاوات افزایش می‌یابد.

● تأمین مالی طرح‌های صنعت برق از محل فاینانس خارجی و انتشار اوراق سلف موازی استاندارد برق صادراتی به کجا رسیده است؟

برای نخستین بار در صنعت برق در شرکت برق منطقه‌ای مازندران ۴۶ طرح شامل ۳ پست انتقال، ۲۱ پست فوق توزیع، ۵ خط انتقال و ۱۷ خط فوق توزیع به ارزش ۴۸ هزار و ۵۴۰ میلیارد ریال و در شرکت برق منطقه‌ای خراسان ۱۵ طرح شامل ۲ پست انتقال، ۹ پست فوق توزیع و ۴ خط فوق توزیع به ارزش ۲۰ هزار و ۵۴۵ میلیارد ریال از محل فاینانس کشور جین تأمین اعتبار شده است.

همچنین در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ در مجموع ۲۶ هزار میلیارد ریال اوراق سلف موازی استاندارد برق صادراتی برای اجرای پروژه‌های ۱۶ شرکت برق منطقه‌ای شامل افزایش ۴ هزار و ۱۲۵ مگاوات-آمپر پست و هزار و ۱۷۰ کیلومتر مدار خط منتشر شده است.

اروپا

فرار منطقه یورو از رکود

رکود کارخانه‌های منطقه یورو برای سومین ماه در ژانویه کاهش یافت. به گزارش «ایران اقتصادی»، براساس نظرسنجی، اکثر زیرشاخص‌ها در محدوده انقباض باقی مانده‌اند و رکود

فعالیت کارخانه‌های منطقه یورو برای سومین ماه در ژانویه کاهش یافت. شاخص نهایی مدیران خرید یورو در ژانویه از ۴۴٫۴ دسامبر به ۴۶٫۶ صعود کرد که با برآورد اولیه مطابقت داشت اما همچنان زیر مرز ۵۰ است که رشد فعالیت‌را از انقباض جدای کند.

سیروس دلا زویبا، اقتصاددان ارشد در بانک تجاری هامبورگ گفت: شاخص مدیران خرید سه ماه متوالی افزایش داشته است. تقریباً همه زیرشاخص‌ها در جهت مثبت حرکت کردند، در حالی که شاخص‌هایی که قیمت‌گذاری را پوشش می‌دادند، نشان دادند که فشارهای تورمی ممکن است در ماه گذشته ضعیف شده باشد. این احتمالاً مورد استقبال سیاستگذاران بانک مرکزی اروپا قرار خواهد گرفت که هفته گذشته نرخ بهره را در بالاترین حد خود قرار دادند و تعهد خود را برای مبارزه با تورم تأیید کردند. طبق گزارش ایسنا از رویترز، با توجه به اینکه اوضاع در مسیردرستی پیش می‌رود، خوش‌بینی نسبت به سال پیش رو به بالاترین حد خود از اوایل رسیده است. شاخص تولید آتی ۵۵٫۸ به ۵۷٫۱ افزایش یافت.

انرژی

بحران انرژی همچنان گریبانگیر انگلیسی‌ها ماند

از هر پنج کسب و کار در انگلیس، چهار شرکت می‌گویند به دلیل هزینه‌های بالای انرژی، مجبورند قیمت‌ها را در دو سال آینده افزایش دهند و این نشان می‌دهد که تأثیر بحران اروپا برای خانوارها، هنوز فروکش نکرده است. به گزارش «ایران اقتصادی»، نظرسنجی

انجام شده توسط شرکت «پرایس واتر هاوس کوپرز» نشان داد که ۸۱ درصد از شرکت‌ها در انگلیس، قصد دارند برحسب قیمت محصولات یا خدمات خود را افزایش دهند که کمی بیشتر از سهم شرکت‌هایی است که در دو سال گذشته، این کار را انجام داده‌اند.

هر چند قیمت انرژی اروپا، از اوج مشاهده شده در طول بحران پس از حمله نظامی روسیه به اوکراین، به میزان قابل توجهی کاهش یافته است، اما هنوز به طور قابل توجهی بالاتر از میانگین‌های تاریخی مانده و در معرض نوسانات متداول است. قراردادهای آتی گاز انگلیس برای تحویل در دو سال آینده، دو برابر گران‌تر از سه سال پیش است. ویکی پارکر، مدیر بخش برق و خدمات برق در «پرایس واتر هاوس کوپرز انگلیس» گفت: تا زمانی که تغییر به یک سیستم انرژی کربن‌زدا شده، به هزینه‌های قابل پیش‌بینی و کنترل شده‌تر منتهی شود، کسب و کارهای انگلیس همچنان از تأثیرات قیمت‌های بی‌ثبات، ضربه می‌خورند و تحت تأثیر عوامل ژئوپلیتیکی خواهند بود. طبق گزارش ایسنا از بلومبرگ، در این بین، بانک

مرکزی انگلیس به دقت به دنبال نشانه‌های تورم داخلی را رصد کرده و تلاش شرکت‌ها برای انتقال هزینه‌های افزایش‌یافته به مشتریان خود از طریق قیمت‌های بالاتر را زیر نظر دارد. تورم خدمات در انگلیس، شدیدتر و چسبندتر از منطقه یورو یا آمریکا بوده است و بانک مرکزی انگلیس را در مقایسه با هم‌تایان خود، برای کاهش نرخ‌های بهره بی‌میل کرده است.

ارز

ارز ضعیف به نفع اقتصاد ژاپن شد

فعالیت خدمات ژاپن در ماه ژانویه به دلیل تقاضای قوی وین ضعیف افزایش یافته است. به گزارش «ایران اقتصادی»، یک نظرسنجی تجاری نشان داد که فعالیت خدمات ژانویه ژاپن با قوی‌ترین سرعت از سپتامبر تاکنون افزایش یافته است و این در حالی است که تقاضای بین‌المللی برای اولین بار در پنج ماه گذشته افزایش یافت. بخش خدمات که حدود ۷۰ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور ژاپن را تشکیل می‌دهد، نقطه روشنی برای سومین اقتصاد بزرگ جهان بوده است و به جبران بخشی از فشار بر تولیدکنندگان از تقاضای ضعیف جهانی کمک کرده است.

شاخص نهایی مدیران خرید خدمات از ۵۱٫۵ در دسامبر به ۵۳٫۱ در ژانویه افزایش یافت و هفدهمین ماه متوالی رشد را رقم زد. اقتصاددانان در اس‌اندپی گلوبال اظهار کردند که رشد فعالیت‌های خدمات قوی‌تر همراه با کاهش ملایم‌تر تولید، به افزایش کلی فعالیت بخش خصوصی برای اولین بار از اکتبر گذشته کمک کرد. جهش در فعالیت‌های تجاری به تقاضای قوی و ارز ضعیف نسبت داده شد و سرعت رشد کسب و کارهای جدید به بالاترین حد چهار ماهه رسید. طبق گزارش ایسنا از رویترز، اعتماد تجاری برای ۱۲ ماه آینده به قوی‌ترین سطح از ماه مه رسیده است. شاخص مدیران خرید ترکیبی که ترکیبی از ارقام فعالیت‌های تولیدی و خدماتی است، از ۵۰٫۲ در دسامبر به ۵۱٫۵ در ژانویه رسید.

رشد اقتصادی

اقتصاد غیرنفتی عربستان سعودی ضعیف شد

نظرسنجی نشان داد که فعالیت تجاری غیرنفتی در عربستان سعودی در ماه گذشته با ضعیف‌ترین نرخ خود طی دو سال گذشته رشد کرده زیرا کاهش شدید رشد سفارشات جدید نشان‌دهنده تعقیب تقاضاست. به گزارش «ایران اقتصادی»، شاخص مدیران خرید بانک ریاض عربستان سعودی در ژانویه به ۵۵٫۴ رسید که نسبت به ۵۷٫۵ در دسامبر کاهش یافت و پایین‌ترین میزان از ژانویه ۲۰۲۲ است. زیرشاخص تولید از ۶۱ در ماه دسامبر به ۵۸٫۱ در ماه گذشته کاهش یافت و همچنان در حالت رشد باقی ماند اما سرعت رشد سفارشات جدید در ماه گذشته از ۶۸٫۳ در دسامبر به ۶۰٫۵ کاهش یافت که نشان‌دهنده ضعف در شتاب تقاضاست. کاهش سرعت رشد سفارش‌های جدید تا حدی به افزایش رقابتی که بر ثبت سفارش‌ها تأثیر می‌گذارد و همچنین کاهش سفارش‌های صادراتی، چهارمین افت در ۶ ماه گذشته، به تقاضای پایین‌تر و شرایط اقتصادی ضعیف‌تر و غیره نسبت داده می‌شود.